

ھەلبەست



۱۳۷

ئەم و كەو
د. ئابدوللاھ ئىنجەكان / ئەلمانىيا



۱۳۶

۲۴ ھاىكوژ ناخ و خودزايى
شەمال ئاكرەيى / ئاكرى



۱۳۵

قەدەر
دەيكا داليابىن / دھۆك



۱۴۱

"وھريانا دەمى"
دلدار موھمەد / دھۆك



۱۴۰

د باوھشا خەندىقيني دا
خەليل عەبدولغەفور / دھۆك



۱۳۸

ئەم گۆرا خوە ل كيدەر ب كۆلن؟
ساكار كامل / دھۆك



۱۴۷

سەفەر
رزگار وھيىد حسين / دھۆك



۱۴۶

تىگەھين ناوازه
ھيوا فازل / دھۆك



۱۴۲

گولەك د سينگى سەدەفى دا
ديار عەبدولعەزىز / دھۆك



۱۵۲

سۆزەكا پىتى
گولشەنگ / دھۆك



۱۵۰

خەون د خەونىدا
ھيرش شاکر / شىلادىن



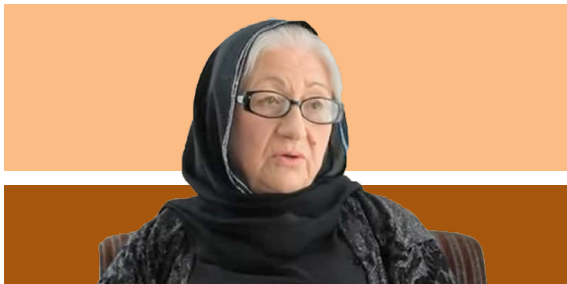
۱۴۸

دەيكامن
بىوار ئەكرەم / زاخۇ



۱۵۲

خۇلييا بىن كۆچكان
دلۇقان ھالۇ / زاخۇ



قهدهر

دهیکا دالیای / دهوک

دهمی نیشاران

تیروشکین روژی هیدی هیدی خو دلیسینن و

دیمی دهریای ماچی دکهن

تو دبییه سیناهاکا بیرهاتنا و

من بهرهف بیدهرا خهونا دبهی

خهون دشیمن ناتهبتن

هه ناسییت من ل بهر چراکین خه ما

دبنه میهشانین قهدهری و

قهدهر زی چ جارا سپی نابن و

ههمی دهما د بی وهغرن

شهف

تو ل بهر دهرزینکا مژیلانکین من د خه وچووی

په لاتینکا ب جوانیا رهنگین خو

ژ خه ربیبیاته

نه ز دبوومه گول شلیزهکا ستوه شکهستی و

ههمی چرکین شهفی

دبمه نوژی ب سینگی گولاتقه و

شهف دبیته خهونهکا ههستی گران

ب ههژمارا ستیرا ب داوی ناهیت

قهدهر

نهفا جیهانا هندامهزن و

بهرفرهه و دریای و ههمی پیل

ژیان تیدا داستانهکا خوکوشتنی یه

کراسهکی ژ رهنگی شهفی لبهر بهژنا خو دکهت

زیکا زیماری د قهژیریت...

نهزا ماندی دبمه نیخسیرا قهدهری و

خوبهکا هسک ژ دلن من دریت



٢٤ هايكو ژ ناخ و خوهزايي

شه‌مال ئاكره‌يي / ئاكرئ

١٨	١١		
ئەز ماسی گێژ ،	مخابن زستان،		
ئى ددهستين ته دامه	دلین وهك به‌فرى سپى		
شۆكان قه‌نه‌ده.	دقه‌رسينيتا!.		
١٩	١٢		
سه‌نتا دئى خوه	كۆمه‌كا مي‌ريا،		
بۆ هه‌ر ئاراسته‌يه‌كى به‌اژووم	سيسرکا مری		
هه‌ر به‌ره‌فا ته ده‌يت.	دكه‌نه قوبتي زستانى.		
٢٠	١٣		
شۆقه‌كا زوها بووى،	باخچه‌يه‌كى تژى گول،		
ئەز بارانه‌كا نخته	ئەز ژى دوورم		
ئى تو ته‌ر نه‌بووى.	چما باخچه‌يه‌؟!		
٢١	١٤		
روژين مه‌ به‌لگن،	خه‌م، مي‌هشانا رند،		
ب دارا ژيانيشه	ده‌ما مائاقاهيخ دكه‌ى		
ئيك ئيكه د وه‌ريين.	ده‌رگه‌هى تاق به‌يله.		
٢٢	١٥		
ل تاخين كه‌فن،	ئهو خانىكى مه‌،		
هه‌ر دلۆپه‌كا بارانى	ب خووينى ئاقاكرى		
بي‌ره‌اته‌كه‌.	هه‌لامه‌ت كه‌تنى!		
٢٣	١٦		
ل دارستانى،	كوئيلك د وه‌ريين،		
زستان دادانا ده‌وسيت	حه‌ز ژ هاقينى ناكه‌ن		
به‌لك ژ ترسان دكه‌فن.	له‌و خوه دكوژن.		
٢٤	١٧		
ديسان شه‌فا زقري،	چما نها ده‌يتى؟		
كه‌له‌ك شه‌فا دئى هين و چن	نه من شيانا هه‌ناس و..		
ئەز هه‌ر يى ل به‌ندى.	نه ته بي‌هنا جارا.		
		٦	١
		به‌لك ژى وه‌ريان،	دوهى يا من،
		سپيندارا هه‌وشا مه‌ كز ما	هه‌مى يا كه‌له‌كه‌بووى
		عه‌فرا سيبه‌ر ئيكر.	د پاييزى دا.
		٧	٢
		ده‌م ئاقابوونه،	عه‌قريين تارى و ره‌ش،
		شه‌قى په‌رين خو شۆركن	نكارن هه‌يف و روژى
		روژ چه‌ند يا به‌لز بوو!	هه‌رتم شه‌شيرن.
		٨	٣
		نه د ده‌مى خوه دا،	هه‌مى په‌ره‌سييلك،
		ئسه‌ر قى دئى من نيشت	ل پاييزى بار دكه‌ن
		ئه‌فا په‌لاتينكه‌.	هي‌لين دقالانه.
		٩	٤
		ل شه‌فه‌كا سار،	شه‌هيلل دسترن،
		ب هه‌مبيزه‌كا گه‌رم	كوند هه‌قركيبا وان دكه‌ن
		دو دل ب سه‌ما چوون.	ده‌نگين نه‌شاز زال دبن.
		١٠	٥
		به‌رى وه‌غه‌رى،	بلوور دناليت،
		خه‌وينى قى كاله‌ميترى	بلوورقان شه‌هه‌زايه‌؟
		چوونه گۆرستانى.	يان نازارين له‌قه‌نى نه‌؟!



هشت چیشک و هیک
ل زهمینئ
ب هیتیییا
گهرماهییا هاقینئ

ئئ

ئئ سهرهست بوو ژ کۆچه ریئئ
ب باسکینئ شکهستی
د هوندرا دا
هه سهرتا
ل زهمینئ

پهڕ و باسک شخولاند
ل ته نیبوونا خوه ههیراند
هیتیینئ ل چار ئالییان
ل بییرا خوه گهراند

فرررر

فرررر
فرررر دا ژ
ته نیبوونئ
ب
تابووتا
ئ
ه
ب
ه
د
ی
ب
وو
ن

ناقارن ل ئاسۆیان
ژ چقل و داران
هیتیینان
ب هیتییئ
خوه دان بهر تاقا
دهرهوویی

دهم دهرباس بوو
رهف خه لاس بوو
هاقین ژئ ئیدی
بهس بوو

فرررر

فرررر

فرررر دا ژ هیتیینئ

ئهم و کهو

د. ئابدوللاه ئنجهکان / ئهلمانیا

فرررر

فرررر

فرررر دا ژ هیتیینئ

هشت چیشک و هیک
ل زهمینئ
ب هیتیییا
گهرماهییا هاقینئ

رهف ب رهف
پهڕ ب پهڕ
رهف ب رهف
ده برهف
رهف ب رهف
پهڕ ب پهڕ
رهف ب رهف

فرررر

فرررر

فرررر دان ژ هیتیینئ



نهم گؤرا خوه ل کيډهر ب کؤلن؟

ساکار کامل / دهۆک

ژ هه یواخی..
 ..
 نهم ل ژيانی دگه پڼ
 ل گرخولکی
 ناخ و خوونی گه قزین.
 نهم ل ژيانی دگه پڼ
 نهو ژ مه بازدهت،
 بازدهتک ب دوورتیا
 قویا فهلهکی و
 نیگه پرا میر مح..
 بازدهتک ل سهر پرا سهراتی؛
 ل شی نالی دۆژهه
 ل نالی دن ناگر،
 ل وی نالی باری
 نه بوون و تاری!
 ..
 ل وی خویانی
 ل داوی خالا نه هانتی،
 دهستین مه
 که سکه سوران دجینین،
 چاقین مه

بین ب تیهنا پۆژی و
 بینا بارانی فرشکبووین،
 ههر گه زهک،
 گه زهکی ل دهرگۆشا
 وان زارویان ددهت،
 بین ب شیرئ فریشته یان و
 نوورا خوداوهندان فرشکبووین.
 نهم گؤرا خوه ل کيډهر ب کؤلن؟
 چهنگه کی ناخی نه ما مه نه خواری؟
 ..
 نهزی ژ حهرقی دهستپیکه م..
 دئ ژ برینی دهستپیکه م..
 حهرقا مه
 برینه که تژییه؛
 ژ ناخی
 ژ داخی
 ژ هه یواخی..
 برینا مه
 حهرقه که هاره؛
 ژ ناخی
 ژ داخی

نهزی ژ حهرقی ب ریکه قم،
 نهوا پهرتووکهک ل خاچ دایی!
 دئ ژ برینی دهستپیکه م
 نهوا ههزار بهدهن بن ناخ کرین،
 نا نا،
 نهزی ژ ناخی دهستپیکه م،
 نهوا هه موو
 هیلینین ماسیان کرینه زیمار..
 ..
 دوو بهۆست و نیشان
 ویدهی خهیالی؛
 مه گؤرا خو کؤلا،
 کفنهک ژ خوونا
 برینین که فن سۆر کر،
 ههر هرژه گه زان
 مه تخووبهک پینه درووت،
 ههر گه زهک هندابوونه که،
 ههر گه زهک ویرانیه که،
 ههر گه زهک،
 گه زهکی ل دهرگۆشا
 وان زارویان ددهت،

ل گهردهنا

پهراڤا وئ ئاڤا سپي دچهرن.
پريسکين بايي ئيقاربه که دهرنگ،
ل هناقين مه دبارن.

ل وئ خوڤاني

ل داوی خالا نه هاتني،

نه شقئ ژ مه ددزن!

نهم گؤرا خوه ل کيدر ب کؤن؟

چهنگه کی ناخئ نه ما مه

نه خواری؟!

..

نهر دئ

ژ حهرقئ دهستينکه م؛

نهور رووگه ها وئ برينه ک بت و

خديالا وئ پيت!

نهرئ ژ حهرقئ دهستينکه م

ههزاران ههلبهست سه رژيکربن،

نهور ههلبهستين ريزکري

ل سه ر بهدنا سوهر و

عهرشئ ئينانا..

..

ريبهک دچت

ب تهنا سه رئ خو دمهشت،

مه شيانهک

ب لهزا هه دباني؛

مه ناره زوويا سه کينني دکر،

دهم د بوهوژي،

نهم دهر بازي

نالي دي يئ هه واري بووين،

هه وارهک پر ژ له قيانئ

هه گبه يئ مه رڙيا،

نه مه تاسهک

ژ نافي قه خوار؛

نه ژي

له قهک ژ پرتا ناني!.

..

ري د مه شيا

مه پرتکين خه ريبين ليکدادن،

ناڤاهييهک بي هه شبو!

د په نجه رها ويدا

هيقيين مه دالقاندن،

نهور کوترين

مه بو نازادي ب خودانکرين

چهنگو بوون،

باسکين وان

د توژي دا بوونه هه نم،

نهم گؤرا خوه ل کيدر ب کؤن؟

چهنگه کی ناخئ نه ما مه نه خواری؟!

...

مه ريبهک هزره ته

سيناهي ئي قه حه وييت

خه وين مه ئي مه خه ل بين،

هه ناسه يهک

د به خته وه ريبين دا ب په نگت،

و د له شئ که وچه رينه کنيدا

کلامه کئ ب گرنژينا

کيليين خوه بيژين!

د عشقا خودايي يا خدر و لياس دا،

قورمهک ژ هيوانئ ب نوئين

هيوانهک ب سوړا نه مريين..

..

د قئ مه شيدا،

وه همهک

ژ شه رستانيه تا باژيران و

که ندهک

ژ خوبارا ديروکئ ريئه قالن،

ريبهک

ل سه متا دهرين عشتار،

ريبهک ل سه متا

وان گورستانان دريژ دبت،

ههر كيليبهک

سترانه که شين

ب گوليه که گه نهمي دبيزت،

ههر كيليبهک

شعره که سپي ب ناني دخيزت،

مستهک نهر دنيا گاريين

ل کيدر بچن؟.

چهنگه کی ناخئ نه ما مه نه خواری؟!



د باوه‌شا خەندقینی دا

خەلیل عەبدولغەفوور / دەوک

دلی خوه هەر
 و هەر و هەر بخاپینم
 ئەز هەند دشیتم ئەقی کەنیا ب دەست چیکری
 ل سەر لیقین خوه ب خودان بکەم.
 ل ژفانگەهین مە گۆل د چاقین خوه دوهراندن
 ماچین بهاری مە د دلی خوه دا دچاندن
 ئەقە مە پشت دا ری و
 دپینگاقین خوه‌پین خەندقی دا
 جگەرەکی ل هیقیا چونا تەدئ کیشم
 ئەقە دەم هات تام کەینە خەریبەکا ژمە خەریب
 هەناسەکا هەناف سوتی بەلکیشین
 ئەا ئەقە ئەو دەمی شەقی هات
 پالی خوه بدەمە هەیقی و ستیرا دچاقین خەریبەکا دا
 کومقە بکەم
 ئەری.. وەخت هات
 هەلبەستەکا تژی نیرگز
 دگەل عەسمانی بنەخشینم
 تو ژی دناف دەستین مند
 بەلاتینکە کادامایی
 دفری ودا د دەی دفری ودا د دەی
 گەلەک هیمن
 یادگارەکا وەستیایی
 لاقژین بی مرادی دمیژی ژ دلی مە
 دئ..
 چاقین خوه قەکە و هندی مژیلانکەکی
 سیناھیا مە باوەشکە
 دی زانی
 بی مە بگۆنەها نیک پیروز کرنی بی نقیژ دکەن
 پیروزی ژی
 گەر ئەنیا روژی و لەشی شەقی
 خوه لی گران و ف پشت ری کەن
 مژگینین کەنێ د هلاقینژن و سەرژی کەن
 ئەقجا تە مالی ناقا و
 ئەز ژی هیقین خوه دئ داعیرم و
 چاقین خوه‌ژی ل ناوازا بارانی فیرکەم.

هەرە مە ب هیلە و
 هندی سنورین دیتنی هەین
 دویرتر هەرە
 ئەو دیم واری مە ب روئدکا پاوانگری
 بخوارنا زیماراقە تیری
 هیقی ژتە دکەم .. هەرە و ئەف جارە مە ب هیلە
 راستە گەلەک ئیقارین بی وەغەر
 مە و تە بین رازی کرین
 دا ژبەر خاترا دیدارین مە
 روژی زیکا ئاقانە کەن
 دگەل هەر نازکیه‌کی
 مە خەوئەک دروئدکەکا خوهیا هسکدا د پەرست
 دا شەقین د نیفا شەفا دا
 هیقین مە هاقی نە کەن
 ئی ئەا ئەقە
 دیمایا وئ قییریا ژیانئ هات
 ئەوا مە و تە پیکقە راهیلای
 تو بوخاترا وئ دلینینا دسینگ مە دا
 خەندەکین قیانئ کولابین
 هاری مە بکە و دا رکمانیا خوه دگەل قئ ژیانئ
 ژپرتین مە ژیی خوه خالی کەین
 بەسە داتو بەس دل سوتیا سیبەرا ناف سینگی مە بی
 دقئ کیزوکا ژیانئ دا
 ئەز هەند دشیتم تە گوری خوهی خوه کوژ بکەم
 ئەز هەند دشیتم ل هیقیا سبایه‌کا سەماکەر



"وهريانا دهمی"

دلدار موحه مه د / دهۆك

ما، فیهكا گه شیبینی نینه فی ناگر فه مرییت؟
 ما، كهس نینه خۆلهكا ژ خۆكوژی تیربكه ت
 گه فا كه قیاتی ژ سهری دووربكه ت
 بهری ئالایین میرگه ها مرن
 ل هه می كۆلانیتن گه نجینی ب هه ژینین
 و هه می خه ونان ب گه وریا گورستانه كا برسی دل بكه ن
 سترانه كئ، پرچا خۆ فه چری
 مرنا رهنگین سالی په یشین وئ د گه وریا ویدا ل سیداری دان
 سپیداره، سرۆدهكا نه زه لیه، د گۆهین زارۆكینییدا
 د گۆهین خه ونیت ته ردا د هیتته گۆتن
 زناره کی كۆ ماسكان سه ری وی نخوین کری
 كره قیری: ما كیش بلنده ی یه..
 نه لیف بیتکین نزمبوونی پئ نه هاتینه ژبه ركرن
 نه ف ئاف ری ژ به ژنا من، هاتین وه رگیران،
 چ بیردانكا گه نجاتیا من ل بیر نه مایه
 هاها ته دیت، من ده ست ژ زناریا خۆ به ردان
 كرنۆش ژبو گریوونی بر
 هه ر گره كئ دووهی گره كئ خۆسكه وی، نه قرو زناره
 زناریا خۆ دای، یئ د برینا خۆدا هندا بووی
 وه دن سه جكن له شی من
 كیش بهووستا وی برینه ك په شیمانی تیدا نینه
 په شیمانی...
 ئافه، هه ناسه یه، ژینه، كانیکه كه ژ هناقیت وئ هه بوون دزیت
 شقیدی لسه ری كۆلانا بیره اتنان من شوره شا هیقیان دیت
 تژی چاقیت وئ روۆنك بوون
 ناخینكا هه می په یشین وئ دوور پیچ كر بوون
 گۆت هه ر شته كا مه لده می چاندی گۆلین په شیمانی دان
 هه می هیقی، هه می خه ون
 دیکه قتیین رینازا په شیمانی نه و
 مخابنی... زستانه كا بئ سه قه مه
 هه می قولاچین بزاقی ژ به ستی پر دكه

په شیمانی ..
 كه فاله كئ پۆسیده یه ب دیمئ ئیشاركئ فه
 ئیشار
 دیمه نه كئ ترسی یه د چاقین سپیده ییدا
 د ناف خانه یین له شی ویدا بوویه مشه خوور
 هه ر هیقیه كا ده می بهیت هاتیه چاندن، دداعویریتن
 ماکی دزانیته، كئ دیمئ ده می کریه چال
 و پیراتی د نافدا ب پیاسه یین بازنه یی یین
 میلین ده مزمیری دبیته كه قانی ترسی
 و چه ند چركه یه ك دبووریتن
 پتر تایی دكه ته ئیقین خۆدیكئ
 گه نجاتی دكه ته به نده یا سپیاتی
 سپیوون
 ده هبه یه د بیردانكا میاندا سباهی فه دله رزینیت
 سپیوون
 ناگره كه، به ربوویه دارستانا ب شتلین گه نجاتی نافراندی
 پیلین وئ سباهی دخۆن
 مرنئ دكه نه دوستا هه ر كئلیكه كئ
 چ دووسته ك خاپینووكه
 دگه ل ناوازا (هه قال هه قانوۆشكئ) ب خه نه رین خۆ
 به ژنین دارین دارستانا سباهی ل ناخی دده ت



گولهك د سينگي سدهفي دا

ديار عهبدولعه زيز / دهوك

ژ ناسمانه كي تيكدا شعر.. روښاهي

ژ بارانه كا وهكي دهيك من نازك، ناهه كا ميهره بان و

ژ بهريترين گرنژينا هه ژاره كي، ناخه كا پر حماسه ت..

ژ بو شينبوونا ته، من د رجا خوه دا هه لگرتينه...

تو گوله كا نه به دي دناقهه را من و ژيان دا

وهك به رزه بوونا پيله كا هار ل ناه باوه شا كناره كي ب سه بر

دي ته د ناه سينگي كتبه كي را ناس كه م و

ناهه كي د رهنگ و موزيكان هه لاندی.. د عشق وهراندی..

ژبو وي كتبه وهك لاندكه كا تژي ژيان و هه لاتن و شينوون هه ليرم

و ل ناه هه ر كاغه زه كا وي، دي هنده كي ژ ته فه شيرم..

فه شارته كا ناسيتر ژ مه رجاني ب ته مه نترين سدهف.

ل هندهك لاپه ران چاقين ته گرنژينا ميترای دكه نه هه لاتن..

ل نارامترين لاپه ر، بهاره ك رادبيته فه به ژن و تيكوه ريوونا پيله كي فيستان ته؛

سپنده هيبين رهنگين.. وهك په ياسه يين ل كولانا تاوسان و فرينا ل ناههنگا په لاتينكان

نيقاريين غه مگين.. وهك حاجيره شكين هه ناسه يا وان فه گه ر و دلليدانا وان غوريه ت..

ل لاپه ره كي وهستي اي، ترسه ك ژي دهردهك فيت دهست و سپيترين هه لبه ست د خوي نا من دهه لينيت...

* * *

بەرزەبوونا تە.. نیشانا قىيامەتەكى يە

رۇژەكا جەمدى د گەورىيا من را دەئىلەتە ناسى!

قەمانا تە.. كارەساتا شىشەبوونا منە ل سەر دەمى بەربارىنى

دۇرپىچكرنا مەملەكەتا يىدەنگىيا منە ب سادىترىن ئاگر و خەنچەر..

د قەگەرىيانى دا.. ئاسمان ب ھەمى ستىر و ئەور و بالندەيىن خوەقە

دەيتە كەرنەقالەكى مەست، دەيتە ئۇركىسترايەكا پر مزگىن

رووپەل ب بشكۆرىن قە ناقى خوە دكەتە پەيشچن و ژ كەنىيا ناخى دزىتن جبر

دەستەكى من دكەقىتە ل سەر كوورتىن برىن و د دەستى دى دا قەلەم دەيتە نۇقەمبەر..

شەفا دكەنىت رۇناھىيەكا تۇخ، زەمەن دلۇپ دلۇپ دكەقىت سىف

سىف دبنە جەنگاويرىن لەقدانى و ل گەل ھەر لەقەكى

رژيانەك قەدگەرىتەقە ستىر!

دەنگى پىيىن تە..

د ھاتتى دا؛ نايەتىن ھەدارى بۇ پىنقەمبەرى باژىرى بەندەمانى دەينىت..

د پەيسەيان دا؛ پىنگاقىن ژ مەينەتان رەقىن، د باوەشا ئارامىيىن دا دكەتە تلۇقە

د چوونى دا؛ دەيتە دەنگى جەنگى بەربەرىيان بۇ سەر گولدانەكا تىرى نازنازۇك

ھەناسەيىن تە، وەرژىن كىتەيى نە و دى بىژمە پايىزى چ پەيشان نەوەرھىنىت...

پىتر ژ پىرچا تە، قالاھى شەرم ژ سىياتىيا خوە دكەن و ل رەنگەكى شەبەت دلى دگەرن

تەمەت بەژنا تە، پەيشىن ل سەر رووپەلان ب ھەبوونا خوە يا ژ واتەيى تىر شانازن...

بەرى تە بنقىسىم من باش درانى

ھەتا بىمە عاشق، دى تىكدا بىمە ئاگر و

خوە بەردەمە ھەمى دووراتى و قالاھىيان

بەربەمە ھەمى سىتم و نەدادى و بىناگەھىيان..

ژ خافلەتىقە دەريايەكا بىمروەت خوە ب سەر مە دادا

دەريا نەفرەتا ناخەكا ترسۇك بوو ب شىوہىيەكى مېھرەبان..

گەر پىللىن وئ وھەم نەبان، دا چرىسكەكا ب تەننى ژى ژ من قەمرىنىت!

ھەر دلشكەستەك زقروكەك بوو بەرەق نەدىارىيى

زقروك ژ بېھىقىبوونى چىدىبىت و ل راوہستىيانى دەردكەقىت..

ب لەز نەچە، نەكۆ بايەك ژ بىبەختى دەرسۇكا تە بفرىنىت و

پىرچا تە بكەتە ئالايەكى بى وەلات، يان ژى بۇ ھەيەجانا دەقەكى بىيتە

سىدارە

پاشی نه و دارنالینکا مه ژ نافرېیا دهفره نه کن نافراندی
دئ ب هینمی د بهژنا کیژ دیواری نه حمه ق نالینین؟

هه که تو چووی سیناهیین ژ چاقین باخچه کی وهربرگره
دا بزانی دهمی شعر ب حبری مجبه تی دهیته نقیسن
چاوا هرفین وی دبنه کولیک و نوقته ژی په لاتینک و خالخالوک..
بیرهاتین هه ژاره کی د خوه بنالینه
دا بزانی بوچی جهنهم شهرمکرییا هه ر په یقه کا ناگر پیشه یه
هه ما هه ر نه چه، دا ههروهه ر بمینییه د بهر پرچا کتیبیا من را..

تو چووی و بهری کتیب بییته ده رگه ه هاته گرتن!
ماچ و ژهر، ناتاف و گرنژین ژ دیم نیشتمانی و

ه

ر

ی

ا

ن

و د حیکمه تا په نجه ریه کی دا هاتنه مه یاندن
په نجه ریه یی ژ قه ستا پشتا خوه دا
گولستانا د بهر هه ناسه یا من را شینبووی
هه می هه ناسه یین من نه غه مین تژی گول بوون
ل مه نفایه کی بیده نگ چرمسین..
من چه ند دقیا هه ر چ نه بیت بهرک ژی د من بهیته وهرکرن
به لکو بزقریته فه په یکه ره ک ژ بهرانه تی..
د گه ل سلافا پاییزه کی خوه دبرکینم و
پرتین خوه د گه ل بای دده مه ره فان..
به لکو جاره کی نه وره ک
نولفه تا خوه ب نارامترین وه ته را خه یالا من

بکته بارانهکا خه ریب بؤ ناخهکا نیمان ب چ فه گهریانا نه مای..

باران ب مهستی دباریت و

نه ز ب هژمارتنا دلۆپین وئ فه دمینه هشیار

هه ر دلۆپهک چیرۆکهکئ بؤ ناخئ دبیژیت و

کهس پیناچه سیبت چ ناگرئ د سینگی ناخئ دا..

گه ر باران رۆندکین ناسمانی بن..

پا پشتی چه ند فه هر و نیشانا نه ردی، کانی دپه قیت؟

رووبار، ل سه ر چه ند برینین ناخئ را دچیت و

دناقا باوهشا ده ریانی دا دیته زیمار؟

گازی خودئ دکه م و دکه ل دهنگئ خوه دچه ناسمانی

بیی بزانه م چ دقیت ل دوعایین هه لایستی ده لنگم و

د فه رهنگا فه بیبلوونئ دا رامانا من دیته مه حال..

ل ته دگه رییم و ب سینگی وه ستیانی فه دبه خاچ

هه می که ونی دینم تو تینه بی!

دزقرمه فه ده ست قالا و

دناقه را لیقین فه مریانی دا دبه ماچ..

مینا زا رۆیه کئ به رزه بووی

گومانین من دبه شه قا ناسمانه کئ هه که ناسمان و

هیژ نزانم پرسیارین من دئ بنه رۆژا نه رده کئ ب چ رهنگ؟

ل ناسمانه کئ دلی وی بچوو کتر ژ په رمیچکه کا به فرئ و

نه رده کئ ته مه ت دا فه کا فه تیایی..

ویرانییه.. فرین ب سینگه کئ تژی په ل و په رین به ستیگرته

به رزه بوونه.. سه فه ر ب چانته یه کئ تژی رهنگ و حبر و میخه ک

بؤ نه فسانه یین تارستان و کۆره بوونئ و خه نه ره ئ..

نه شکه نه چه یه.. گۆتنا سترانه کا بوهاری

ب هه سته کئ هه شک وه ناسه یه کا زوها..

مرنه.. وه ریانا ته ژ ناقا په رچه ما کتیا من.



تتگههین ناوازه

هیوا فازل / دهۆک

راستیی ژ دوورویاتی،
 د فهقه تینیت و
 نمایشین سهخته ،
 ژ بهرزین راسته عهرد دکهت
 سهزار کرنا ژیانئ
 د تتگهههکا نووخاز دا
 پهیرهو دکهت
 گهش نه نندین ئورقیا و ماهدوختی
 د بیردانکا نه مریی دا
 زیندی دکهن
 دهم غاریا نها
 خرقه کرههکا ناوازهیه ،
 د نه هاتی دا و
 لیدانین ترپهیین دلهکن پرقین
 به لگهیین دیده قانیی نه
 د هه ناسا نه مریی دا

شاپه رین هیقیههکا مهست
 د دهراژینکا نه لندههکا فهجنقی دا
 ل شاهنشینا بهختی
 نووکار دبیت
 بریارین زیق ،
 د پهشن ...
 د خووپن ...
 د تلههژهکا دامای دا
 بی ئومییدی باردکتهت و
 هیژ کار دکهت
 هه قنیاسینا ژیانئ
 دگهل پر ته مه نه کئ ویران دا
 به ختبارن ...
 ئاراستین بیدهرا مانئ
 خولیا بهرژهوه ندیان ،
 بافر دکهت

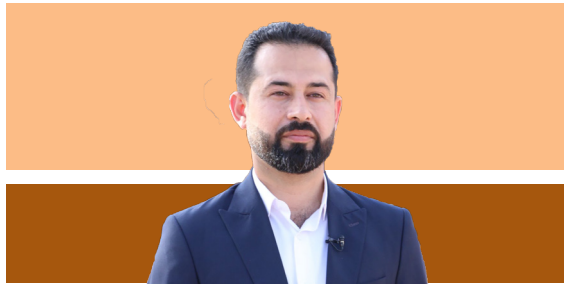


سەفەر

رژگار وەحید حسین/دھۆک

قئ ئیقارئ مشتى بن پین من لەزە
 ھەز دکم سۆرەتا "یوسف" بخوینم
 مینا "یعقوبی" ل بەندا تە بینم
 وەکە "ئادەمی" ھزار نامەیان بدەمە دەستئ بای
 و بیرھاتنا یەک و یەک ب شەوتینم
 دگەل تئئ بوونا خوہ نەعلەتا قەگەرئ ببارینم
 قئ ئیقارئ دیمەکی دامایی
 سەفەرەکا قەمایئ
 تو چەند تینیا سەفەریئ
 و ئەز چەند خەریبئ قەگەرئیمە.
 دئ کیقە چئ؟!
 وەرە دا قئ سەفەرئ بکەین د بەروویکا شەقئ دا
 و تەق موسافران بکەین دچاقئ رۆژگاریدا
 وەرە دا ھەموو ستێرکان بسۆژین و
 بکەین چرا دریا هاتئ دا
 ھەموو خەون ژ دەستئ من رژیان
 گەر ب ھیئئ
 دئ ئیقارەک پرتەقالی بوته خەملینم
 رووبارین دلینئ ھەتا بن پین تە راکیشم
 ژ نەسمائ عەشقا مە باران دبارت
 و ژدئ من تۆ
 خوہزیا عەشق تاوان بایە

بەلکۆ زیندانان من دلئ تەبایە
 خوہزیا ھەموو سەفەر ھیلان بانە
 بەلکۆ چوونا تە ژئ قەگەرئیان بایە
 دئ قەگەر...
 ئاخ "چەند ئاوازەکا خەریبە
 ئەف تئئ بوونا من
 دەرئ دووریا تە
 تەمەت مرنئ بژانە
 تەمەت خەما کۆقانە
 قئ سەفەرئ..
 ئەسمان رەش
 ریا مە رەش
 قەدەرە مە رەش
 ھەرتشت رەش؟!
 من بکە دنیت جانتا سەفەرە خودا
 ئەئ تئئ بوون ئەقە ئەزم؟!
 دنیت ھەموو سەفەرئ تەدا
 زو قەگەر بلا شعرا من دگەل مرنئ وەغەر نەکەت.
 ل سەر ریا هاتنە قەیا تە
 ل سەر دەستئ من گۆلئ خەریبئ شین بوون
 ھەموو شەقا خەونان ب هاتنە قەیا تە دینم
 ماچەکا سار ژقئ سەفەرئ
 باوەشەکا گەرم ژقئ وەغەرئ
 بدە من...
 ل بەندەمانا تە
 ھەر چریەک — سالەکە
 ھەر بۆھارەک — پایزەکە
 و ھەر پایزەک ھیلان و وەغەرەکە
 ئەئ گۆل
 تۆژئ ھەر دچئ مینا سالیئ ژئئ من
 داویا قئ سەفەرئ گۆرستانە؟!
 مال ئاقا ھەتا رۆژا مەحشەرئ...!



دهیکامن

بیوار ئه کره‌م / زاخۆ

نه‌دزانی چه‌وایی چه‌وایی چیه
 نه تیسانی
 نه چه‌فت به‌رک نه بیکانی
 نه چینگ نه موریکانی
 نه له‌قه‌دوو نه پینجوکانی
 نه‌گه‌هه‌شت بو فیرببیته یاریکانی

دهیکامن

ده‌ما کو ئه‌م ل‌دور کومه‌ده‌بوین

چ جار

به‌حسا زاروکینیاخوه بومه نه‌دکر

چونکی هیشتا نه‌وزاروک

تژی ملین وئ زاروک بون

تژی سینگی وئ ژیان و

تژی ده‌ستین وئ تیروک بون

ه‌اقینه‌کی پستی شه‌فی
 ل بنی داره‌کا که‌زانی
 ل‌ده‌می ره‌فی
 نه‌ز بوم مبه‌قانی ژیان و
 پشیتی ده‌یکا هه‌ژار و
 وه‌لاته‌کی که‌سه نه‌فی
 له‌وا نا‌فی من کر بیوار
 ره‌فدا گورگا
 گوندی مه‌ ناگر به‌ردایی و
 په‌زی مه‌ خار
 بیستانی مه‌ هیلایه‌یار
 ئه‌م و گوندینن خوه هه‌می
 بوین ته‌رکه زار

نهوئ دهیکا هه می هیشتین وئ خاندن
 مهزنترین قوتابخانا مالا مه بو
 ههرو سپیدئ تژی دهستین وئ دو عابون
 ب سهر سه ریئ مه وهردکرن
 چاتتهیین مه تژی نان و پهرتوک دکرن
 جان کار دکرن
 هزارجارا ماچ دکره مه
 سه د جارا نه م هه مبیژ دکرن
 شنی بو جهئ زانینی قری دکرن
 ده ما نه م ژ کولانا دزقیرین
 گو هین وئ
 زیره قانین دهقین مه بون
 چاقین وئ
 یین جلین مه بون
 دهستین وئ نسهر سه ریئ مه بون
 نه م هه می دبه حه شتا خودا دبرین نیسی
 نهوئ
 جلو مه ژین مه پیکته دشستن
 نه قی فریشته یا خودئ
 هنده نه م دهار
 چ جارا که رب ژمه قه نه بون

پارزینکی وئ
 خزینه یا هه ر روژی بو
 جار
 حلیک و به لگین میوا و نیشین تری
 جار
 که زان و گو هیشکین زهر سه رفه دری
 جار جار
 مازی گو یزو با هیف جارژی هری
 قی پارزینکی
 پشتا دهیکامن یاشکاندی و
 به ژنامه یا بلندکری

هوو دایکی هوو نه زگوری
 به حه شتا دبن پیین ته قه
 خزه مه ت کارین ته نه حوری
 گه رده نامه نازابکه
 ته زه حه مه تا ب مه قه بری
 لمه بیوری
 هووو دایکی
 هزار جارا ته نه زگوری
 مه جانیا ته یا خاری
 لمه بیوری لمه بیوری



خهون د خهونېدا

هېرش شاکر / شيلادزی

هه می خه یالا من خه ونه ک ژئ ناقا دکر

و هه می دهما

خه ونیت من جوان تر بوون

ژ راستی... ..

ئی د شه فا بووریدا..

د خه ونیدا من خه ونه ک دیت

نه ز ل وه لاته کئ بوم

نه فین ئی قه دهغه بوو... ..

باژیری خورش و نه فینا نه زوک

نقیژا مرنا جوتبونئ دخوینن

قیژینن بای و شه فا میرات

ته نشتین دارا ژفانا ب چه نگین

کچه کا ژار سوکرکن... ..

سحاری... ..

به ری شه فا ژ کرینا روژی په شیمان ببیت

تیشکین روژی گیانی کچا ژار

ماچی کهن

ل مه یخانیت ره وشه نبیرا

قه لهم به روفاژی

هاته گرتن... ..

پیره ژنا ل سهرته نبیرا

هزار لاوک و چه یران

پئ گوتن

هندا دگوت هه ی ئی ژاری

هندا ژئ دگوت شه ره فامه

نهرزان هاته فروتن... ..

ههر کسه ئی نه فین کربا

ل سهر دهقی پیره هه فینا

ترانه بوو... ..

ل کولانیت باژیری

ناقئ دلدار ب هه می

واتا خو فقه قه حبه بوو... ..

ده می روژ ب شه فی دهاته فروتن

کولان تهنگ و تاری دبوون

سیتافک ژ ترسا چافین برسی ره قسین

گفاشتنا ده ستئ یاری ژئ

پیتقی ب واسته بوو... ..

من.. نەدزانی ئەز گونەھکارم

یان گونەھ ناھێ منە

نەقیندارم..

یان یێ ستەور دلی منە

وەک پیرەمیرەکی خازخازۆک بووم

ھەر جگەرەک ژ دەستەکی دخواست

لی ئەو تویتنا ئەز کرپامە

جگارکیش

خو د کیسکەکیدا نەبوو...

جار دیوکیلا وی ھەزا ھار

گەرم دکر

جار ژێ من دگۆت

دی چنگلی نەقینێ گەرم

و کەت کەت

ل کۆلانیت باژیری گەرینم

ھەتا ل بەر نفرینیت گونەھکارا

تافیل بکەم....

پاشی دگوهین چاقین زیقدا بیژم

ئەز نەقیندارم...

و د نەقینیدا دی بەرزەبم..

ژ نو گازی کەم

وەرە ئەی دیوکیلا پەرستگەھا قینێ

دلی سل بووی ناشکە

وەرە دا ھەزا ب ماچا ب گھۆرین

عەشقا خو ھەلات کەین

خەلاتی عەشقا خو وەرگەین

وەرە دا فرەکی ل باسکی کادیە عەشقا تە بکەم

و ب تاوانا بێ ھۆشیی د زیندانا

عەشقا تەدا زیندانی بېم.

ژنیشکافە...

دل ژ تەواھا

خەدیالەکی نافز بوو...

مینا عەورین ئیشارا

ل ھشکە ئیشان

مەلەبوو...

نە ئەو توتنا بەرێ و

نە کیسکی سەعیدی ئەسمەری

قنی جاری جگاری

ئەزکیشام و ب قورمەکی

کرمە دوکییل و ل عەسمانی ژورەکا

تاری خرڤە کرم....

جار ھەزین من ژ عەفرین

وی دیوکیلی شەرم دکر



خۆلىيا بنى كۆچكان

دلۇقان ھالۇ / زاخۇ

كەسىۋەكى مەن
تو نازدار نە كرى
و نە قىيىي
ب سالان
ل شوينا خوينى
تو د ناڧ
دەمارىن لەشى مەن دا
د گەريايى
ئىدى ژ قىرى پىشە
تو د چاقىن مەن دا
ھەبوونەكا
زىدە و بى بەيى
ژ مېژە
پايزە بەلگىن عەشقا تە
ژ دارا دلنى مەن وەريايى
مەن نارمانجا عەشقى
يا ژ ناراستەيا دىمى تە
وەرگىيىي
مەن گەلەك درەنگ زانى
تو كەسەكا نە ژ ھەژى
و بى سۆز و وەفايى
مەن تاجا شاھانە
يا عەشقا خۇ
يا ژ سەر سەرى تە پاكىرى
و تو نوكة
خۆلىيا بنى كۆچكايى.



سۆزەكا پىتى

گولشەنگ / دھوك

قىيان
دناڧ دەستىن تە دا يا تنگىرى
و تەڧگەرا رۇندكىن مەن يا بى وجە
نەڧ دلنى بى زاخ
ل بەر پەراقىن ھىقىيەكى
چاماد ڧەلورىنىت
زىقىريا تە... ھەمى ھەستىن سەلخاندىن و
چ تەدارەك بۇ بىردانكى نەھىلايە
نااااخ... چەندا نەدار و بى خودانم
چەندا بەھتى و بى حالم
نەڧە... ئىكەم ناما مەن نەز گازندا دكەم
ژبەركو دانساليا ژىي مەن و
ھىشتا نەڧ گرنژىنا پلوخ پىشتەرى نەبوويە و
ل بەندەمانا ھىياربوونا خومارىيا تە يە
خۇقىيانى ژىنمان...
ل بەلەكونا خەمۇكىيامەن
ل مەن بىنەرە
خىيىك تىژى گەردەنا مەن
و مەن ھىزا ژبەھلىيا نەمايە
نەشىم ل شوپىن ركىن تە بىبەزم
مەن... زىشار زىشار ب داوى نەئىنە
نە بارانم نەژى با
و نە كەڧىم نەژى چىيا
ناگىرم، پەلەم ب گورى و دۆيكىل